

Voorouders die tot leven komen

Rikje Muijs (1861-1935, Rikkie van Nier). De foto is gemaakt rond 1930 ergens in Baarn. In haar ene hand houdt zij de boten met vis, met haar andere hand houdt zij haar sjulk vast, waarin vast haar buul met verdiend geld zat. Haar grootmoeder Geertje Swart was van Schoklandse afkomst.

Marretje Dirks, de naam spookte door mijn hoofd. De nacht was lang en donker en zonder eind. Mijn lichaam was geveld door een lichte griepaanval, die blijkbaar toch zwaar genoeg was om mijn gedachten ongecontroleerd hun wonderlijke gang te laten gaan. Dat er in zulke omstandigheden zaken zwaar op het gemoed kunnen liggen is voor de hand liggend. 's Nachts is alles toch al groter en dramatischer, en een griepaanval draagt daar dan nog eens het zijne toe bij. Maar waarom dan juist die naam: Marretje Dirks. Wie is Marretje of Maartje Dirks? Het is een voorouder uit een lang verleden tijd.

Ze overleed op 24 maart 1804 als vrouw van de arme dagloner Roelof Jansen Swart. Ze woonden toen in Nijkerk. Een familienaam had zij in tegenstelling tot haar man niet. Ze lijkt daarmee volstrekt onbelangrijk. Jarenlang waren zij en haar man open gaten in mijn kwartierstaat. Ik had de moed al opgegeven om ooit iets van hun werkelijke afkomst te weten te komen. Hun dochter Geertje Swart (1789-1865) was de grootmoeder van mijn overgrootmoeder Rikje Muijs (1861-1935, Rikkie van Nier). Geertje was op wat oudere leeftijd, ze was al 35, alsnog getrouwd met

De oude buurt Ens op Schokland ligt er tegenwoordig zó bij. De kerk is gerestaureerd en enkele huisjes zijn herbouwd. Daar bevindt zich het Schokker Museum. Een bezoek waard!

de Spakenburgse vissersknecht Gijsbert Muijs (1796-1877), die zeven jaar jonger was. Haar oudere zus Hilletje was een jaar eerder ook op gevorderde leeftijd, zij was 38, met de weduwnaar Wijnand de Jong getrouwd. Hun ouders waren toen al overleden. Vader Roelof was op 1 mei 1813 gestorven. Blijkens de huwelijksbijlagen (weet ik niet meer zeker) woonden ze op De Ark (wanneer men over de Oostdijk naar Nijkerk gaat, is er rechts onderaan de dijk, dichtbij de haven van Nijkerk een groepje huizen wat 'de Ark' heet). Het moeten boerenmeiden zijn geweest, die het werk van hun overleden vader daar hebben voortgezet. In één jaar verloor de boer daar waarschijnlijk dus zijn beide meiden.

In het begin van de negentiende eeuw was het zo dat als ouders van een echtpaar al waren overleden daar stukken van overgelegd moesten worden: huwelijksbijlagen. Bij het huwelijk van Geertje vond ik die niet, maar wel bij die van haar zuster Hilletje. Dit leverde mij de namen van de vier grootouders op: Jan Roelofsen Swart, Hilletje Peters, Dirk Peters en Lijsje Peters. Ik vond het erg veel 'Peters' en vroeg me af of ze het toen allemaal zelf nog wel zo

goed wisten. Verder was er een verwijzing naar Kampen. Maar ook in de doop- en trouwboeken van die stad vond ik niets. Mijn zoektocht was afgelopen. Ik moest mezelf leren me erbij neer te leggen dat ik nooit meer iets over deze mensen te weten zou komen. Wel had ik nog een vermoedelijke tante van de beide zussen ontdekt, Elizabeth Jansen Swart, die in 1787 met de Spakenburgse visser Elbert Jacobs Goudsbloem trouwde. Maar helemaal zeker was ik daar niet van.

Ondertussen gingen de jaren voorbij. Wat ik hierboven beschreef heeft zich nog in mijn studententijd in Utrecht afgespeeld, rond 1985.

In 1993 kocht ik mijn eerste computer en in 2001 volgde de aansluiting op het internet. Voor de genealoog is het internet in een bijzonder korte periode een onmisbare hulpbron geworden. Vele ijverige en volhardende zoekers naar hun voorouders delen daar hun informatie. Ook de archiefinstellingen plaatsen steeds meer gegevens op het net, gemakkelijk toegankelijk voor wie even de moeite neemt.

Lange tijd was www.genlias.nl de bron die direct toegang gaf tot de registers van de burgerlijke stand van bijna heel Nederland.